

Kávésok Lapja

XV. évfolyam

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja
Megjelenik kéthetenként

7. szám

Szerkesztőség:
Budapest VIII József-körút 38 I/5; Tel.: 1-303-75

Felelős szerkesztő:
DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII. Rökk Szilárd u. 31. Tel.: 1-314 00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Április 5-ig megfizetendő az 1939. év I. negyedére (február) esedékes üzletbér harmadik részlete.

Április 6-án (csütörtökön) déli félegy óraker adóközösségi alakuló közgyűlés az ipartestület tanácstermében.

Április 6-ig megfizetendő a vigalmi adóközösségben nem lévő, nem átalányozott kávéházak vigalmi adója.

Április 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai április havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Április 15-ig fizetik fényüzési adójukat azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Április 20-ig tartoznak a vigalmi adóközösség tagjai március havi vigalmi adó átáányukat megfizetni.

Április 25-ig befizetendő a személyzet illet. nyeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

A Magyar Kávésok Évkönyve a legközelebbi napokban megjelenik.

Meghívó.

A Budapesti Kávésok Fényüzési és Forgalmi Adóközössége folyó évi április hó 6-án (csütörtökön) déli fél 1 óraker az ipartestület tanácstermében tartja meg *alakuló közgyűlését*, melyre az adóközösség tagjait meghívja.

Budapest, 1939. március 31.

Dr. Havas Nándor sk.
főtitkár.

Mészáros Győző sk.
elnök.

Az italmérési illetékek felemelése

Az év harmadik hónapjában vagyunk még csak és immár a harmadik újabb teherről, illetőleg a meglévők emeléséről kell beszámolnunk. E folyamat kezdődött a családvédelmi pénztárral és az ebből folyó súlyos járulékokkal; másodikkal az utadót emelték fel 3 százalékkal, most van folyamatban az italmérési engedélyilletékeknek az 1939—41. évre való kivetése. Az ugyancsak ez év folyamán bevezetett vízdíjkauciókról már beszéltünk, — ez lenne a negyedik tehertétel.

Ezuttal az italmérési illetékek új kivetése van napirenden. A törvény rendelkezései szerint a kivetés 3 évenként történik, figyelembevéve az illető üzem forgalmi viszonyait, nivóját, közönsége összetételét, a forgalomba hozott szeszes italok mennyiségét stb. stb.

A kikézbcsített határozatokból meglepetéssel látjuk, hogy a kivető hatóságok a legnagyobb optimizmussal becsülték túl az italmérési üzletek forgalmát. Az eddigihez képest 100—200, sőt jóval nagyobb százalékos emelések szinte mindennaposak, egyetlen olyan kivetésről sem tudunk, mely változatlanul fenntartatott volna.

Megértenők ezeket a magasabb kivetéseket, ha a forgalmi viszonyok erre okul és alkalmul szolgáltak volna. Köztudomásu, hogy a mult év forgalmi eredményei messze alatta maradtak az előző éviéknél. A legilletékesebb tényezők konstatálták — az eucharisztikus évre várt forgalom elmaradását. A mult év óta gazdasági viszonyaink — enyhen szólva — nem javultak. Idegenforgalmunk, melynek egyedei szeszes ital forgalmunk jelentékeny fogyasztói voltak, — hivatalos megállapítás szerint visszafejlődött.

A fogyasztó közönség összetétele és nivója, ami

56 év óta a főváros vezető tejüzeme a

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *146—265.

ELSŐRENDÜ MINŐSÉGÜ TEJ- ÉS TEJTERMÉKEK

Telefon: *146—265.

360 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely

Kávéházak, szállodák, tejjvők, kávémérések szállítója

az italmérési illeték kivetésénél ugyancsak számba veendő, a legkedvezőbb esetet feltételezve nem változott, bár mennyiségileg ugyancsak megapadt. A drágább és értékesebb italok fogyasztása a minimumra csökkent és a pezsgőgyárak statisztikái is bizonyítják, hogy ennek a kiváltképen fényüzési jellegű italnak fogyasztása mennyire ment vissza.

Természetes, hogy külföldi italok a fennálló pénzügyi korlátozásokra való tekintettel alig kerülnek forgalomba.

Igy tehát semmiféle ok és jogcím nincs arra, hogy ez az illeték ilyen óriási mértékben felemeltesse. Nem lehet a gazdasági életben tisztán pénzügyi szempontokból állandóan emeléseket keresztülvinni, amelyek az érdekelt iparágak válságát csak jobban kiélezzik.

Minduntalan biztató ígéretek hangzanak el, hogy az ipar és az iparosság megsegítésére a hatóságok módokat és eszközöket keresnek. A vendéglátó iparok még ígéretek sem kaptak.

Sokat beszélnek a külföldi forgalom csökkenését ellensúlyozandó, a belső vendégforgalom emeléséről. Ez is hasznos dolog, ha megvalósul és kialakul, forgalmat és kereseti lehetőséget jelent a vendéglátó iparoknak. Mire azonban ezek a tervek valóra válnak, nem lesz vendéglátó ipar, amely ezeket a rétegeket kiszolgálja, mert a közterhek súlyát nem bírjuk tovább.

Amint fentebb már említettük, az italmérési illetékek kivetésének mai rendszere teljesen szubjektív szempontokon nyugszik. Ezek a szempontok olyanok, amelyek a legmesszebbmenő jóakarat mellett sem megbízhatók és a gyakorlatban igazságtalanságokat és méltánytalanságot szülnék.

Az érdekeltségek már évek óta kérik és sürgetik a rendszer megváltoztatását és az illetéknek a tényleges fogyasztással való összhangba hozását. A fogyasztott — helyesebben forgalombahozott — szeszes italok mennyisége — esetleg minősége szolgáljon az illeték kivetésének alapjául, nem pedig a

fogyasztóközönség és a hely nivója. Végre a pezsgő ugyanolyan „luxus“ a kültekki korszmában, mint a nagy városi üzemben, egész nyugodtan lehet egyformán elbírálni.

Igaz, hogy a szeszes ital fogyasztás sok és nagy összegű egyéb terhekkel van megróva és talán ez az oka annak is, hogy a magyar termelés, amint kissé jobb a termés, elhelyezési gondokkal küzd.

A cukor árának leszállítása alkalmából azt láttuk, hogy az ármérséklés nyomán emelkedett a fogyasztás és a kincstári bevétel elengedett része fokozottabb mértékben megtérült.

Nem lehetne ezt az eljárást a szeszes italoknál is alkalmazni? — Akár a fogyasztási adók, kincstári részesedés, akár pedig az italmérési illetékek mérséklése rendszerének megváltoztatása, ha látszólag veszteséget jelent is, végeredményében a fogyasztás emelkedése révén megtérülne.

Semmiesetre sem lehet a ma fennálló terheket fokozni s az iparüzőkre és általuk a közönségre újabb terheket háritani. Nem olyan időket élünk!

Elöljárósági ülés

— 1939. március 28. —

Az ipartestület újonnan megválasztott előljárósága kiegészítve és nagyobb létszámban, március 28-án tartotta első előljárósági ülését. Az előljáróság új és régi tagjai nagy érdeklődést tanúsítottak a napirendre tűzött tárgyak iránt. Hisszük, hogy az új tagok megválasztásával értékes munkatársakat kaptunk.

Az ülésen jelen voltak: *Mészáros Győző* elnök, vitéz *Bertha Gyula* és *Szabó Samu* alelnökök, *dr. Kállay Albert* székesfővárosi főjegyző, iparhatósági biztos, *Bodó Adolf*, *Deák Sándor*, *Freiwirth Jenő*, *Kraszner Menyhért*, *Kreiner Pál*, *Ottó Dezső*, *Steuer Loránd*, *Szlavék Károly*, *dr. Strausz Vilmos*, *Tihaméry Kálmán* előljárósági tagok, *Propper Márton* főpénztáros, *Gebauer Béla* és *Weingruber László* számvizsgáló bizottsági tagok, *Donáth Andor* aljegyző.

Elnök az ülést megnyitva, üdvözli a megjelenteket. A napirend tárgyalása előtt kellemes kötelességet teljesít, amikor az előljáróság újonnan megválasztott tagjait, valamint a számvizsgáló bizottság tagjait meleg szeretettel üdvözli. Kéri őket, hogy az ipar életébe olyan lelkesedéssel és szeretettel kapcsolódjanak bele, ahogy a közgyűlés őket ezekre a tisztségekre egyhangú lelkesedéssel és szeretettel megválasztotta. Ugy érzi, hogy a megválasztottak neve és személye garancia arra, hogy kötelességüknek meg fognak felelni és az ipar tekintélyét emelik. A megjelent *Deák Sándor*, *Gebauer Béla* és *Kreiner Pál* urakat külön üdvözli. Sajnálattal közli, hogy *Dr. Havas Nándor* főjegyző ur betegsége miatt az ülésen nem jelenhetett meg.

A jegyzőkönyv hitelesítésére *Deák Sándor* és *Kreiner Pál* urakat kéri fel. Kimentették magukat:

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a Kőbányai Polgári Serlőzde gyártmánya

Bauer György, Gál Andor, Kövessy Géza, Klauber József, Paulin Lajos, Weingruber Ignác.

Az 1939. február 15-iki ülés jegyzőkönyve bemutatott és megjegyzés nélkül hitelesített.

Dr. Bódy László alpolgármestert megválasztása alkalmával levélben üdvözlöttük. Az üdvözlésre adott válasz felolvastatván, azt az előjáróság megelégedéssel vette tudomásul.

Freiwirth Jenőnek édesanyja elhunyt. alkalomból részvétlevelet küldtünk, miért Freiwirth Jenő hálás köszönetet mond.

Balázs Ignác ipartestületünk volt tagja elhunyt. A testület részvételnékv levélben adott kifejezést.

Az előjáróság a közlést sajnálattal vette tudomásul.

Kertész Ferenc elhunytával, a Rudasfürdő kávéházat özvegyi jogon felesége, özv. Kertész Ferencné folytatja.

Tudomásulvétel.

A közgyűlés alkalmával. Grosz Ödön 4 indítványt terjesztett elő. Az első indítvány az égetett szeszesitalok vasárnapi árusításának tilalmának felfüggesztése a fővárosi kávéházakban.

Elnök közli, hogy e tárgyban már a közgyűlés napja előtt megjelent egy miniszteri rendelet, melyet aljegyző ismertet. A rendelet értelmében csupán egyes idegenforgalmi szempontból tekintetbe jövő nagy szállodáknak engedélyezték a szeszesitalok vasárnapi árusítását.

A miniszteri rendeletet sérelmesnek tartjuk és még a múlt év folyamán, annak megjelenése előtt, amikor az ipartestületet felhívták, hogy jelentse, hogy melyik kávéház jön idegenforgalmi szempontból tekintetbe, az összes fővárosi kávéházakat felsoroltuk, mert hiszen ha idegenek jönnek a fővárosba, úgy azok nemcsak a rendeletben felsorolt helyeket, de a főváros többi kávéházait is látogatják. Javasolja, hogy Grosz Ödön indítványát az előjáróság tegye magáévá és a további teendőkkel az elnökséget bizta meg.

A második indítványra vonatkozólag, amely a színházak, mozik Szilveszter esti kabaré előadásainak beszüntetését javasolja, elnök nem tartja illetékesnek az ipartestületet, hiszen ezek az előadások a közönség igényeinek megfelelően fejlődtek ki.

vitéz Bertha Gyula alelnök, Szlavek Károly és Tihaméry Kálmán hozzászólásai után az előjáróság az indítványt további tárgyalásra nem tartja alkalmasnak.

Az indítvány 3. pontja a köztisztviselők fizetésének rendezése volt.

Elnök véleménye szerint, ha az állam a köztisztviselők fizetését emeli, ugyanakkor az adókat is fel kell emelnie és ez pedig nem lehet ipari érdek.

Az előjáróság az ügy tárgyalására nem tartja a testületet illetékesnek.

A 4. pont a testület ügyeinek intézésére jogtanácsos alkalmazása volt. Erre nézve elnök kijelenti, hogy a testület anyagi viszonyai ilyen állás rendszeresítését nem engedik meg. Ügyeinket eddig is el tudtuk intézni és amit el akartunk és el lehetett érni, azt el is értük. Az elnökség javasla-

PASCHKA ÉS TÁRSA

ALPOLGÁRMESTER
1888

NAP- ÉS ESŐVÉDŐ
PONYVASZERKEZETEK

GYORSÁRATRA ALKALMAZTATÁS NÉLKÜL
NAP- ÉS VIZÁLLÓ PONYVÁVAL

KERTEKBEN

TERRASZOKRA

DIJTALAN KÖLTSÉGVETÉS · OLCSÓ ÁRAK · ELSŐRENDŰ MUNKA

TÖRVÉNYELŐ · REFERENCIÁK A TULÓDOLGON

tára az előjáróság ezzel a kérdéssel foglalkozni nem kíván.

A VIII. kerületi adószámviteli Hivatal a székház adóját az 1939. évre 5.535.— pengőben állapította meg. Tudomásulvétel.

A kereskedelmi- és Iparkamara és az IPOK megkeresésére a munkaviszony kérdéseinek szabályozása tárgyában adott válaszuk felolvastatott és irattárba tétel.

Szlavek Károly kérde, hogy a munkaidőt a bevonulások folytán is be kell tartani?

Elnök közli, hogy miután még utánpótlás van és nem mutatkozik munkahiány, a rendeletet be kell tartani. Ha előállna olyan helyzet, hogy nem lenne munkás, akkor kérvénnyel fogunk fordulni az illetékes minisztériumhoz.

Az IPOSz az értelmiségi bejelentések tárgyában közli, hogy olyan üzemekben, ahol tisztviselő nincs alkalmazva, az iparossegédek még ha 4 középiskolai végzettségük is van, nem kell bejelenteni, ott azonban, ahol csak 1 tisztviselő is van alkalmazva, a 4 középiskolát végzett iparossegédek is be kell jelenteni.

Freiwirth Jenő kérdést intéz, hogy a cigányprimást is be kell-e jelenteni, mert őt azért, mert nem jelentette be a cigányprimást, akinek Zeneakadémiai végzettsége van, megidéztek az értelmiségi kormánybiztossághoz.

Dr. Strausz Vilmos és Tarján Vilmos hozzászólásai után

Elnök kijelenti, hogy az ügy tárgyalására az ipartestület főjegyzőjét, Dr. Havas Nándor urat is ki fogja küldeni és ha szükség mutatkozik, az ipartestület el fog járni a Kormánybiztosságnál e kérdés tisztázása tárgyában.

A személyzeti kereseti adó megállapítása tárgyában elnök közli, hogy a székesfőváros polgár-

mestere tekintettel arra, hogy a legkisebb munkabérek és kereseti viszonyok még nincsenek egészen kialakulva, a kereseti adó átalányokat az év végéig érvényben hagyta. Az 1939. évben a változás telát csak az, hogy egyes kávéházakat más kategóriába soroztak be. Ugyanez a helyzet az OTI-nál is, ahol eljártunk. Az OTI sem nyul mindig a személyzet újabb osztályozásához, amelyik a százalékából részesedik.

Dr. Strausz Vilmos kéri az elnökséget, hogy még a nyár folyamán járjon el a székesfőváros Polgármesterénél, hogy az eddig jól bevált átalányozási rendszert hagyja meg továbbra is, mert a havonkénti bevallás és lerovás óriási adminisztrációs többletet okozna az amúgy is eléggé megterhelt munkaadóknak.

Elnök közli, hogy ezzel a kérdéssel már foglalkoztunk, csak az a veszély fenyeget, hogy a kereseti adó tételei emelkedni fognak. Ez pedig a munkásoknak súlyos megterhelést jelent.

Elnök jelenti, hogy a minimális munkabérek megállapító bizottság a Budapest környékére is megállapította a minimális munkabérek. Ezek azonban bennünket nem érdekelnek.

Az *iparosyugdíjra vonatkozólag elnök* jelenti, hogy az IPOK felhívására körlevélben megküldtük minden tagnak az IPOK által kért kérdőívet, melyet kitöltve kér hozzánk visszaküldeni. Ugy érzi, hogy az államháztartás mai helyzete mellett ez nem fog valóra válni.

Ugyan nem tartozik az előljárási ülés elé, de bejelenti, hogy az *adóközösségi tárgyalások* már befejezés előtt állanak és a jövő hét folyamán már aláírjuk a vonatkozó jegyzőkönyvet. Annak a reményének ad kifejezést, hogy eljárásunknak meg lesz

az eredménye, hogy nem emelik fel a kontingensünket. Mindenesetre már ez is jelent valamit, mert az 1938. évi bevallások alapján némi csekély forgalomemelkedés mutatkozik, amit a szociális terhekkel kapcsolatos áremelkedések eredményeztek. A jövő hét folyamán összehívja a közgyűlést.

Súlyos leíratot kaptunk a Tankerületi kir. Főigazgatóságtól, melyet aljegyző olvas fel. A leírat az iskola elhelyezését és kicsiny voltát kifogásolja. Ebben az ügyben eljártunk a főváros illetékes osztályánál, ahol a legközelebbi napok folyamán a tanácsnok ur kihallgatáson fogadja testületünk küldöttségét és annak eredményéről az előljárást a legközelebbi ülésen tájékoztatni fogja.

A *Gyógyszerész Testület felhívja* az Ipartestületet, hogy a kávéházakban eladásra kerülő gyógyszereket, aspirint, kombinált port, stb. csak gyógyszerertárakban vásárolják és azt csak a gyógyszerertár vignettájával ellátott csomagolásban adják vendégeiknek. Ebben a tárgyban körlevelet fogunk tagjainknak kibocsátani. Az előljárást a jelentést tudomásulvette.

Bemutattatott a Munkaközvetítő február havi jelentése.

Elnök sajnálattal veszi tudomásul, hogy február hónapban a munkaközvetítő mindössze 81 személyt helyezett el, ezek közül is mindössze 10 felszolgálót és 71 segédszemélyzetet. Ezek után kénytelen feltenni a kérdést, hogy vállalhatja-e az elnökség azt a felelősséget, hogy olyan intézményt fenntartsion, amely évente 5000 pengőbe kerül és nem felel meg a követelményeknek. Sajnálattal kell megállapítania, hogy a kávéások munkásszükségletüket nem a kávéipari munkaközvetítőben szerzik be, hanem részben ügynököktől, másrészt pedig, ami nagyon szomorú jelenség, egyes kávéházakban virágzó munkaközvetítő irodák működnek és innen szerzik be a szükséges munkásokat. Ezek ugyancsak ténymegállapítások, az orvosság az volna, ha a kávéások egyöntetűen kimondanák, hogy munkás szükségletüket egyedül és kizárólag a testületi munkaközvetítőből vennék. Ha itt munkakereslet lesz, akkor azok a jobb munkások, akik innen kiharadtak, vissza fognak ide térni.

Vitéz Bertha Gyula alelnök: Intenzíven szeretne ezzel a kérdéssel foglalkozni. Az ülés előtt 2 órát töltött a munkaközvetítőben és sajnálattal állapítja meg, hogy bizony nagyon kevés a kereslet. Hatósági rendelkezéssel kellene a zugügynököket és közvetítőket beszüntetni.

Szabó Sámuel alelnök: Tőlünk függ egyesegyedül minden. A kávéásoknak kell összefogniok.

Szlavek Károly: Továbbképző tanfolyamot kellene felállítani, ahol szakképzett munkásokat képezhetnénk ki a közvetítő számára. Szomorúan állapítja meg, hogy nagyon kevés a szakképzett és ügyes pincér. Sajnos köztudomásu, hogy a felszolgálókat a

IMPERIAL FÜGEKÁVÉ

legjobb kávéízesítő. ■ Kérje mindenütt!
Gyártja: DIKK FIDÉL és TÁRSA, Budapest, IX.

Schillinger Anna Gőzmosógyár RT
Budapest VI ker.

Telefon 121-385. Vörösmarty-utca 47b.

Az ország legszögibb, modernül berendezett gőzmosódaja

zugügynökök 30, a főpincéretet 300—500 pengőért helyezik el.

Tarján Vilmos: A közvetítő elsovrad, minthogy azt a kávések nem vették igénybe. A főkapitánysághoz kell fordulni, hogy a kávéházakban működő munkaközvetítőket szüntesse be. Így elérjük, hogy az onnan kiszoruló munkások a mi közvetítőnkbe fognak jönni.

Steuer Lóránd: Már 1935 óta nem kér alkalmazottat a közvetítőtől, mert annak idején olyan alkalmazottakat kapott, akiket nem tudott üzletében használni.

Elnök: Körlevelet fog a napok folyamán a tagokhoz kiküldeni és kéri, hogy azt az üzemben alkalmazott munkásokkal is közöljék.

Szlavek Károly továbbképző tanfolyam felállításáról szóló javaslatát nem tudja egészen magáévá tenni, mert erre megfelelő helyiség sincsen és az idősebb alkalmazottak nem látogatnák azt. A zugirodákkal szemben, amennyiben pontos adatok állnak majd rendelkezésére, el fog járni. Kéri az előjáróság tagjait, hogy felváltva egy-egy órát, egy negyed órát töltsenek a közvetítőben, hogy meggyőződjhessenek az ottani helyzetről.

Tihaméry Kálmán: a Munkaközvetítő kérdésével kapcsolatban azt látná helyesnek, ha a kávések csak olyan alkalmazottat vennének fel, aki a közvetítőtől elhelyezési cédulát hoz. Ha valaki nem is a közvetítőtől jön, küldjék ide be, hogy kérjen itt cédulát, itt lajstromozzák és ezáltal elérjük azt, hogy az alkalmazottak elszoknak a zugközvetítőtől, mert tudni fogják, hogy csak azokat veszik fel a kávések, akik a kávésipari munkaközvetítőtől hoznak cédulát.

Elnök: Tihaméry értékes javaslatát elfogadja s ezt a kiküldendő körlevélbe bele vesszük.

Vitéz Bartha Gyula, alelnök: Elérjük, hogy a sok békéltetőbizottsági panasz is lecsökken, mert a közvetítő elhelyezési céduláján munkafeltételek is vannak s azt belépéskor aláírja az alkalmazott.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztette.

Szakirányu tanonciskolánk március tizenötödiki ünnepélye

Azon szerves történelmi kapcsolatoknál fogva, — mely a pesti régi kávéházakat s különösen a Pillvaxot elválaszthatatlanul összefüzi a Márciusi Ifjúsággal és a Március Idusa történetével, ez a nap mindenkor bensőséges lelkes külön ünnepe is az általános országos ünneplésen felül a jövő kávé generációnak. Az idén még fokozta a lelkesedést a magyar revízió újabb sikere a Ruténföldnek visszatérése az anyaországhoz. Az 1848-as szabadságnap és a Rutén föld felszabadulása napja lelkes ünnepe március 15-én déli 1 órakor zajlott le az Ipartestület tanácstermében. Az ünnepélyen az Ipartestület vezetősége és a tanonciskolai felügyelőbizottság részéről Mészáros Győző elnök, vitéz Bertha Gyula alelnök, Lendvay József és Paulini Lajos előjárósági tagok, Bock Lajos kávésmester és az Ipartestületi tisztvi-

Chromokártya

vezet.

selői kar képviselőjében dr. Havas Nándor főjegyző.

A Magyar Hiszekegy elimádkozása után Marton József, a szakiskola igazgatója üdvözölte a megjelent vendégeket és lelkes megnyitó beszédet mondott, buzdítva az ifjúságot a negyvennyolcas ifjúság követésére, a szabadságszeretetre, a magyar önállóságra és minden magyarok testvéri összefogására, hogy még több olyan Március Tizenötödike virradjon ránk, mint az ide, mikor felvidéki és ruténföldi testvéreink ismét velünk együtt ünnepelhetnek.

Ezután Vincze Károly III. o. tanuló elszavalta a Nemzeti dalt, Szabó György III. o. tanuló pedig a — Március 15-én című költeményt.

Az ünnepi beszédet dr. Petz Béla tanár mondta az ifjúság részéről pedig D Varga József II. o. tanuló ismertette 1848. Március Tizenötödikének történetét és jelentőségét.

Vargha Gyula „Ébresztő” című versét Zsiga József és Ábrahám Emil „Mi a Jövő” című költeményét Csépes György II. o. tanulók szavalták el nagy hatással.

Befejezésül Mészáros Győző Ipartestületi elnök hazafias kitartásra és a jellem jelszavainak, a: testvériség, egyenlőség, szabadság ápolására buzdította az ifjúságot, vitéz Bertha Gyula alelnök pedig néhány köszönő és intő szót mondott, majd a Himnusz hangjaival véget ért a lelkes és hagyományainkhoz méltó ünnepség.

Szakiskolánk tanulmányi kirándulása a m. kir. állami pincegazdaságba

Március 10-én, szakiskolánk egyesített osztályai Horváth József szakelőadó és dr. Pelz Béla tanár vezetése mellett meglátogatták a magyar borkereskedelem gócpontját: Budafokot. A tanulmányi kirándulás egyik célja az volt, hogy a növendékek megismerjék Budafokot, másik célja pedig az volt, hogy a helyszínen, szemléltetően és kellő szakember vezetéssel és magyarázattal mellett ismerjék meg az

Finom teakeverékek

Speciálisan kávéházi igényeknek
erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál – Royal – Angol rendszerű teakeverékek

originál 250 és 5 kg-os ládákban,
ugyszintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-től

Budapest, VIII, József-körút 38.

Telefon: 1-392-77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat)

okokat, melyek Budafokot a magyar borkereskedelem gócpontjává tették. Ez okok a fővároshoz való közelség, az elsőrendű vasuti és közuti közlekedés, miáltal az ország minden részéből könnyen elérhető és főként és elsősorban a kitűnő sziklapincék. Ezek a mészkőrétegekbe vájt üregek keletkezésüket a budai és pesti építkezésekhez szükséges mészkőbányászásnak köszönhetik, szinte független a külső hőmérséklettől s páratartalmuk is van az átszivárgó viz következtében, igen alkalmasak bor tárolására és kezelésére.

Minthogy a budafoki borpincék közül a m. kir. állami pincegazdaság a legtökéletesebb, természetesen, hogy utunk ide vezetett.

A pincegazdaság látogatására érkező szakiskolát Tornády Elemér ur, a m. kir. állami pincegazdaság igazgatója szíves előzékenységgel fogadta s adta meg az engedélyt, a szakszerű cicerone tisztjét pedig Katona Zsigmond ur, a pincemesteri szakiskola igazgatója vállalta nagy örömeinkre, mert így a legmértékadóbb szakember szájából hallotta az átveztő magyarázatokat a szakiskola ifjusága.

Nincs még egy pincegazdaságunk, ahol hazánk borainak ilyen gazdag gyűjteménye volna együtt található, mint itt. Az országnak kb. 80 borfajtáját láttuk itt leraktározva a legszakszerűbb kezelés mellett. Láttunk régi, díszes faragású jelmondatos hordókat és láttunk hordóóriásokat is, köztük az 530 hl-es „Szent István”-t. A hordó az eucharisztikus kongresszus alkalmából készült és megszentelt nisebort tartalmazott. Majd a nagy cementtároló hordókat, melyek üveggel vannak bélelve. Ezek a borok összeházasítására szolgálnak. Láttuk a borok pasztörizálását, ahol 70 fok meleg mellett a káros

bacillusokat megölve a bort tartósabbá teszik. Láttuk az üvegek mosását, a hordók tisztítását, a borpalackozását és a telt üvegek dugaszolását és címkézését. S meg kell emlékeznünk a „bor muzeum”-ról is, hol nem egy palack tartalma száz. sőt több száz éves, pénzért nem is kapható, valószínű múzeális kincs.

Növendékeink sok új szakismerettel gazdagodtak s befejezésül újból ki kell emelnünk és megköszönnünk Forcsády Géza és Katona Zsigmond urak kedvességét és lekötéző fáradozását, mellyel feledhetlenné tették a szakiskola budafoki tanulmányi kirándulását.

A felmondási kötelezettség kiterjesztése az iparban

Érdekes rendelettervezetet készített az iparügyi minisztérium és a napokban juttatta el a vezető érdekképviseltekhez. Ez a tervezet kiterjeszti a felmondással kapcsolatos kötelezettségeket a munkavállaló kategóriák újabb csoportjaira.

Az 1937. évi XXI. tc. adott erre felhatalmazást, amennyiben kimondotta, hogy felmondási jogviszonyra vonatkozó szabályok hatályát ki lehet terjeszteni azokra is, akik szakképzettségükkel fogva a közönséges munkát túlhaladó munkakört töltenek be.

Ezen indokolás alapján készült el most a rendelettervezet, amelynek összesen egy szakasza van és amely kimondja, hogy az 1910. évi 1920. M. E. sz. rendeletnek a felmondásra vonatkozó intézkedései jövőben kiterjednek az ipartörvény hatálya alá tartozó ipari üzemekben alkalmazottak közül az üzletvezetőkre. Kiterjednek továbbá a legalább 10 alkalmazott munkáját irányító művezetőre, főmőnárára, főpallérra, építési művezetőre Ugyancsak kiterjednek e rendelkezések az öt alkalmazott munkáját ellenőrző főgépészre, vezető gépészre, a mérsáros és hentes iparban pedig a székállóként alkalmazottakra.

A rendelettervezettel — értesülésünk szerint — most kezdenek foglalkozni az ipari érdekeltségek.

Pontos adatok nincsenek arra vonatkozóan, hogy számbelileg milyen kategóriákat érint ez a rendelkezés. Az ipari statisztikában nincs ugyan pontosan kimutatva, mennyi a rendeletben érintett munkavállaló kategóriának a létszáma.

Kiterjed természetesen az intézkedés nemcsak a gyáriparra, hanem a kisiparra is. A kereskedelmet csak közvetve érinti, mert hiszen ott eddig is érvényben voltak ezek a jogszabályok.

A rendelettervezetet testületünk is megkapta és arra nézve véleményét ki is fejtette. — Felfogásunk szerint a vendéglátóiparban a tervezet csakis vonatkoztatható, mivel a helytelenül üzletvezetőnek vonatkoztatható, mivel a helytelenül üzletvezetőnek nevezett helymutató (placirozó), valamint a fő- és fizetőpincérek a bírói gyakorlat szerint iparossegédek, akik csak munkabeosztásuk szerint különböznek a többi iparossegédektől.

Springut Henrik tojásnagykereskedő

utóda Ofner Márton

Számos budapesti kávéház étterem és vendéglő
állandó szállítója

Budapest, VI., Vasvári Pál uca 10. — Tel.: 1-217-54.

Salgó gőzmosógár és fehérneműkölcsönző

A legmodernebb berendezés.
VI, Vörösmarty ucca 54.
Olcsó árak!

Mosás lágyítottvízben
Telef.n: 116-286.
Pontos kiszolgálás

Plakátokkal, ufcái borkiállítással, kirakatversennyel

és egy sereg egyéb ötlettel indul az országos borpropaganda

A Magyar Élelmezési Ujság írja:

Ismeretes, hogy a bor- és szőlőkultúra támogatására és propagálására országos borpropagandabizottságot létesítettek, amelynek elnöke Kállay Miklós ny. földmivvelésügyi miniszter lett. A bizottság a napokban tartotta első ülését, amelyen egész sereg ötletet, tervet dolgoztak ki a borpropaganda előmozdítására. Egyelőre hatalmas plakátpropagandát kezdenek. A fővárosban és a nagyobb vidéki városokban művészi plakátok hirdetik majd a szőlő és borkulturát. Az országba érkező idegenek között ajándékképpen különféle finom borokkal töltött miniatűr palackokat osztanak majd szét. A tenyészállatvásáron szőlészeti és borászati pavilont állítat fel a bizottság. A főváros egyik forgalmas helyén állandó borkiállítási csarnokot akarnak létesíteni, ahol a palackozott híres magyar borokat árúsítják. A Nemzetközi Ipari Kongresszus tartá-

Fűzfotelek (teraszra) új P 4.80 Kerti butorok -
billiárdasztalok

(behuzás — javítás). Kuglifelszerelés

üveg - porcelánáru

legolcsóbban

Fried Király utca 44.

Kölcsönzés!

ma alatt a Margitszigeten borászati előadás és borünnepély lesz. Kecskeméten júniusban tartanak országos borünnepélyt. Ezenkívül szőlészeti és borászati kirakatversenyeket rendeznek, a gyümölcs és borteremő vidékek vasutállomásain pedig állandó bor- és gyümölcsárúsítást szerveznek. A fürdőhelyeken a szőlő gyógykurák rendszeresítését szorgalmazzák.

Megvalósulás stádiumában az iparosnyugdíj

Az Ipartestületek Országos Központja a különböző ipartestületi közgyűlések határozatai folytán mozgalmat indított az iparosnyugdíj minél hamarábbi megvalósítása céljából. Az előkészítő munkálatok során a kiküldött bizottság megállapította, hogy az iparosnyugdíj törvényhozási rendezése csak úgy valósítható meg, ha az elkerülhetetlenül szükséges statisztikai anyag alapján megejthetők az iparos-

Pénzt hoz,

*biztos hasznot hajt az az áru,
amellyel mindig megelégedettek
a vevők:*

Franch
és KAVÉPÖTLÉK
Kneipp
MALATAKÁVÉ

**FRANÇOIS
PEZSGŐ**

**Crémant Rosé
Transylvania sec**

nyugdíj alapját képező matematikai számítások Ezen célt elérendő, az IPOK már megkezdette a statisztikai adatgyűjtést. Ennek adatait feldolgozva az iparosság régi jogos követeléseként részletes emlékiratban terjeszti a kormány elé javaslatait.

Külön körlevélben megküldöttük minden egyes kartársunknak az IPOK által megküldött kérdőívet, melyet azzal a tiszteletteljes, de nyomtatékos kérelmünkkel ajánlunk az igen tisztelt Kartárs ur figyelmébe, hogy nemcsak önmagával, hanem családjával és kartársával szemben is becsületbeli kötelessége a statisztikai ívet 8 napon belül kitöltve ipartestületünknek visszajuttatni.

Ma egyetlen egy iparos jövője sincs biztosítva. Akinek még ma esetleg jól megy, nincs garanciája arra, hogy mire megöregszik, nem szorul-e a köz támogatására?

Nyilvánvaló tehát, hogy jogos az iparosság ezen kérése: biztosítsák számára is a nyugodt öregkor. Ezt azonban csak úgy érhetjük el, ha erre megfelelő és a valóságot feltüntető adatokat szolgáltatunk. Ezen adatok alapján lehetséges csak azt a matematikai kalkulációt megejteni, melynek birtokában lehet törvényerővel az iparosnyugdíj kérdését intézményesíteni.

Amennyiben a kartársak a statisztikai kérdőíveket kitöltve be nem szolgáltadják, úgy magukra vessenek, ha ezen régi óhajuk nem teljesül. Mindegyes kartárs kötelessége a statisztikai kérdőív visszaküldése.

Olcsóbb lett a telefon

A kereskedelemügyi miniszter március 1-től kezdődően leszállította a belföldi helyközi (interurban) telefonbeszélgetések díját. Az új díjszabás szerint a 25 km-ig terjedő távolságokra a díjak nem változtak ugyan, a távolabbi viszonylatokban azonban 17—31 százalékos csökkenés történt. A 3 perces közönséges beszélgetés díja:

I. az erősforgalmu időben (reggel 8-tól este 7-ig): 26—50 km távolságra 1.60 P helyett 1.10 P, 51—100 km távolságra 2.20 P helyett 1.50 P, 101—

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk amiatt azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi Rt.-nál

Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 139-277.

Saját pörkölő üzem

150 km távolságra 2.30 P helyett 1.80 P, 151 km-en felül 2.40—2.80 P helyett egységesen 2 P;

II. a gyenge forgalom ideje alatt (este 7-től reggel 8-ig): 26—50 km-re 0.80 P helyett 0.66 P, 51—100 km-re 1.10 P helyett 0.90 P, 101—150 km-re 1.15 P helyett 1.08 P, 151 km-en felül 2.40—2.80 P helyett egységesen 1.20 P.

A meghívás és különmeghívás díja bármely időben 25 km-ig 0.50 P, nagyobb távolságra 0.60 P.

A fegyvergyakorlatra bevonult ipari munkások fizetéses szabadságának elbírálása

A m. kir. iparügyi miniszter 5321-XIII.—1939. szám alatt a következő figyelmeztetést bocsátotta ki a munkaadókhöz:

Ismételten érkezett hozzám panasz, hogy egyes munkaadók alkalmazottaiknak a rendkívüli fegyvergyakorlat alatt teljesített katonai szolgálatát a munka oly megszakításának tekintik, mely a fizetéses szabadsághoz való igényt minden körülmények között megszünteti, más munkaadók, ugyancsak a rendkívüli fegyvergyakorlaton szolgálatot teljesített munkavállalók fizetéses szabadságra való igényét az arra vonatkozó rendelkezések betűihez ragaszkodva megszüntetik minősítik akkor, ha a munka szünetelése a három hónapos időtartamot alig haladja meg.

Az érdekeltséggel való közlés végett értesítem Cimedet, hogy a 3000—1938. számú rendeletem 30.§-ának alkalmazása szempontjából a katonai szolgálat különböző esetei között megkülönböztetést tenni nem lehet, továbbá, hogy álláspontom szerint a most lefolyt rendkívüli fegyvergyakorlatokon résztvevő és ezzel hazafias kötelességüknek eleget tett munkavállalókkal szemben méltánytalan az az

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti

Ajánlok mindennemű **üveg, porcellán** és **zománcedényeket** legelőnyösebb árakon. **Gács edénybolt.** Állandó edénykölcsonzés. Budapest, VIII. Ór ucca 4 Telefon: 33-66 44.

eljárás, amely a törvényes rendelkezések által megengedett szünetelési időt nem jelentékenyen meghaladó munkamegszakítás esetén őket a fizetéses szabadság élvezetéből kizárja.

Az alkalmazottak fizetése légvédelmi gyakorlat esetén

Az iparügyi miniszter 2254—1939. Ip. M. számu leiratában közölte a Miskolci Kerületi Kereskedelmi és Iparkamarával, hogy a légvédelmi gyakorlatok az üzemben foglalkoztatottak testi épségének és az üzemek anyagi értékeinek megvédését szolgálják a rendkívüli esetekre való előkészítéssel s így azok az üzem érdekében valónak tekiuthetők és az üzem munkájától el nem választhatók. A miniszter álláspontja szerint a munkaadó, aki a légvédelmi gyakorlatban résztvevő alkalmazottjának a légvédelmi gyakorlat idejére járó munkabérét ki nem fizeti, ezt az alkalmazottját köteletségének teljesítése miatt indokolatlanul hátránnyal sújtja, az 1935:XII. tc. 4. szakasza első bekezdésének b) pontjában meghatározott kihágást követ el.

H I R E K

A főnyüzési és forgalmi adóközösség megalakulása

Az adóközösség megalakulásához szükséges vizsgálatok és tárgyalások megtörténtek és a m. kir. pénzügyminisztérium döntése megtörtént. Ennélfogva az adóközösség vezetősége az alakuló közgyűlést április 6-án, csütörtök déli félegy órára egybehívta. Kérjük, hogy azon az érdekeltek minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A Magyar Fűszerkereskedő

Január 28-án jelent meg a Fűszerkereskedők Országos Egyesületének új hivatalos lapja a: Magyar Fűszerkereskedő. A közgyűléssel kapcsolatos közleményeink nem adtak alkalmat és teret arra, hogy az új lapot, melyet *Máriáss* Imre kiváló közíró, a Budapesti Hírlap belső munkatársa és sikeres szinpadai szerző szerkeszt, baráti szeretettel üdvözljük. A Fűszerkereskedők Országos Egyesületével testületünk sokszor küzdött egy vonalon és meg vagyunk győződve, fogunk is; ebben a munkában az új lap elődje is értékes segítőtársunk volt. Meg vagyunk győződve, hogy a tetszetős formában megjelenő, az éiet szavát tolmácsoló új lap is még fokozottabb mértékben fogja támogatni a közös érdekeket.

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likörkülönlegességek, főzelék és gyümölcskonzervek

Fordított kávé (Kaffee verkehrt)

A berliniek mindjobban leszoknak a fekete kávé (mokka) ivásáról. Ez nem a törökök elleni tüntetés, de amint a D. A. Z. írja: — gazdaságpolitikai önfegyelmzés. Sok vendéglátó üzem itallapjáról törölték a „mokkát”, anélkül, hogy a vendégek felzudultak volna. A belátó kávéivók ma fordított kávéért kérnek, azaz kávé több tejjel, mint feketével.

A polgármester megengedte, hogy a kávéházakban hetenkint kétszer artistaprodukciókat mutassanak be

A Magyarországi Artista Egyesület bejelentette Szendy Károly polgármesternek, hogy a magyar artisták körében mutatkozó munkanélküliség enyhítése érdekében bizonyos kávéházakban az egyesület birtokában lévő engedély alapján artistaprodukciókat akar bemutatni és szerződés nélküli artistákat léptet fel. Szendy Károly polgármester a magyar artisták körében mutatkozó munkanélküliség enyhítése érdekében a további intézkedésig, kivételesen engedélyt adott arra, hogy a Magyarországi Artista Egyesület a kiszemelt kávéházakban hetenkint kétszer artistaprodukciókat mutathasson be. — Tudomásunk szerint a mutatványok rendezésének ügye a főkapitányság hatáskörébe tartozik, innen pedig testületünk semmiféle értesítést nem kapott.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének választmánya

legutóbbi ülésén foglalkozott a kereskedelemügyi minisztérium által kiadott tervvel, amely szerint a koresmai ipart vendéglősi képesítéshez szándékoznak kötni. Ez ellen állást foglaltak és tiltakoztak, hogy agrárországban tünni lehessen a termelők értékesítési intézménye elleni támadást. Egyhangulag a termelők kimérések intézményének sértetlen fenn tartása mellett foglaltak állást.

Új fogyasztási adószabályrendelet lépett életbe a fővárosban

A székesfőváros fogyasztási adójáról szóló új szabályrendeletet a belügyminiszter 107.681—1938. szám alatt jóváhagyta és életbe is lépett. A szabályrendelet szerint bor, habzóbor és pezsgőbor adója

ABROSZT

színeset és fehérét
hanzerlit és lőrülközöt összes
más fehérneműket és ponyvákat
kikészítőnél vegyen

BLAUJENŐ

kivánatra megbizottunkat küldjük

TEXTILÁRU KÉZITŐK

BUDAPEST. V.

Telefon: 180.643 Gróf Tisza István ucca 11.

literenként 9.5 fillér, must- szőlőcefre adója 6.8 fillér, borseprő (folyékony), törkölybor, kiejedt gyümölcsle fogyasztási adója pedig literenként 3.4 fill.

Törökország is erőteljes idegenforgalmi akciót indít

A nemrég elhunyt Kemal Atatürk új Törökországának hatalmas arányokban kibontakozó kulturális és gazdasági fejlődése az ország közlekedése, idegenforgalma és szállóipara terén is egyre erősebben megmutatkozik. Ma ugyan már nincsenek háremek, eltűntek a fátyolos hölgyek és vége a fezes, turbános romantikának, de van azért ugyancsak sok vonzó látnivaló Törökországban, amelynek elvitathatatlan az idegenforgalmi jelentősége. Egyfelől, mint Európa és Ázsia összekötő hidja tölt be fontos szerepet az utazási világforgalomban, másfelől pedig, mint az antik kultúra számos építészeti és képzőművészeti emlékének földje, folyton emelkedő turisztikai vonzóerővel rendelkezik. Az idegenforgalmat elősegíti a török kormány a közlekedési utak és eszközök nagyszabású újjáalakításával és megjavításával. Hogy csak néhány számot mondjunk, tizenöt év előtt még csak 7500 kilométer, többnyire rossz állapotban lévő közut volt az országban, most pedig 40.000 kilométernyi közlekedési útvonal karbantartásával foglalkozik a török közlekedésügyi minisztérium. A régi, elhanyagolt 4083 kilométeres vasuti hálózat helyett most 7800 kilométer hosszú, kitűnő vasuti hálózata van az országnak. Nagy erővel folyik a városrendezés Ankarában, amelyből parkokkal, sétányokkal és sporttelepekkel bőségesen ellátott egyetemi város lett s megjavították vízi közlekedését is és újjáépítették a környező tengerparti fürdőket. Mindzek a változtatások a kulturális téren előállott fejlődéssel karöltve, arra irányulnak, hogy megteremtsék a török idegenforgalmat és ezzel párhuzamosan a szállodákat is megfelelő színvonalra emeljék.

A fogadó, vendéglő, kifőző, korcsma, kávéházi és kávémérő iparok legkisebb munkabérei

A most megerősített határozat a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara területén fekvő ama városokra és községekre terjed ki, amelyekre a már korábban megjelent határozat nem tartalmazott rendelkezéseket. A mostani határozat első területcsoportja Kecskemét és Székesfehérvár törvényhatósági jogú városok, második területcsoportja Balassagyarmat, Cegléd, Kalocsa, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Nagykőrös, Salgótarján, Szentendre és Vác megyei városok, harmadik területcsoportja Fejér, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Nógrád és Hont vármegyék területén fekvő nagy- és kisközségek. A határozat a korábbi határozatnak megfelelően négy osztályba sorolja az üzemeket. Az első osztályú üzemek huszon felüli személyzettel dolgoznak, a második osztályú üzemek személyzete 11—20, a harmadik osztályú üzemek személyzete 5—10 között van, a negyedosztályú üzemek legfeljebb négy alkalmazottat foglalkoztatnak. A határozat szerint a százalékos kiszolgálási díj teljes összegében a kiszolgálással foglalkozó alkalmazottakat illeti és azt a személyzet közt megfelelő arányban kell felosztani. A

részesedés legkisebb mérve tekintetében a bizottság nem határozott. Az élelmezés tekintetében az eddigi gyakorlat változatlanul megmarad.

Tapétázás,

diszfestés és mázolás a legpazarabb kivitelén, emellett igen juányos áron *Hantos Testvérek* cégnél (VI. Horn Ede u. 5.) Ipartestületünk évtizedek óta kizárólagos szállítójánál.

Ipari és közigazgatási hírek

Mikor foglalható le az iparossegéd illetménye?
Az iparossegéd illetményeinek lefoglalása kérdését világosan eldönti a közadók kezelésére vonatkozó összeállítás 56. §-ának 4. pontja, amelynek értelmében a napidíjak és munkabérek — akár napszám, akár hétszám, vagy szakmány, darabszám szerint fizetik — az ezek után kivetett adók, ezek pótlékai és járulékaik erejéig korlátlanul lefoglalhatók, egyéb követelésekért azonban legfeljebb azok egyharmada foglalható le.

Aki már önálló volt és iparát szüneteltette, de újból önállósul — mestervizsgát tartozik tenni. Az iparügyi miniszter 21.351—1938. Ip. M. szám alatt igen fontos elvi jelentőségű döntést hozott arról: mi az eljárás, ha egy iparos aki az 1936:VII. tc. előtt már önálló volt, de iparigazolványát visszadta és most ismét önállósítani akarja magát. A miniszter döntését az tette szükségessé, hogy ilyen esetekre nézve állították azt, hogy itt szerzett jogról, illetve szerzett jognak folytatásáról van szó. A miniszter döntése most eloszlatta a kételyeket, amennyiben a törvény rendelkezéseinek megfelelően megállapítja, hogy az ilyen iparos is köteles mesterlevelet felmutatni s csak ennek alapján lehet részére az iparigazolványt kiadni. Egyben rendelkezett a miniszter tekintetben is, hogy a törvényhelytévés magyarázásának alapján eddig kiadott iparengedélyeket felül kell vizsgálni, záros határidőn belül a mesterleveleket produkálni, mert ellenesetben a kiadott iparigazolványok hatályukat veszítik. A miniszter megállapította azt is, hogy amennyiben rendkívüli esetek adódnának, fenntartja magának a jogot ahhoz, hogy a mesterlevél beszerzése alól kivételesen felmentést adjon.

Társasviszonyra vonatkozó közös iparjogosítványról való lemondás után az ipar csak újabb iparjogosítvány szerzése után folytatható. (3721—1937. kih.)

Egyetemlegesség a társadalombiztosításban. Az OTI elnöksége kimondotta, hogy az igazgatósági, illetve vezetőségi tagok sorába történt belépésük előtt esedékessé vált társadalombiztosítási tartozásokért nem teszi felelőssé.

Amikor a háziúr felel az OTI-számlájáért. Ha az üzem az üzem tulajdonosa a bérlő távozása után maga folytatja, akkor az OTI-adósságért a

tulajdonos is felel. — Ezt mondotta ki a budapesti ítélőtábla a XVII. 10. 860—1935. számú perben.

Férjhezmenés a tanszerződés felbontása szempontjából. A tanszerződés kölcsönös, 14 napi felmondás mellett való felbontását az 1922:XII. tc. 100. és 101. §-ai tárgyalják. A férjhezmenést, mint felbontó okot a 100. §. 3. pontja alá lehet sorolni, mivel a férjhezmenés életpályaváltoztatást jelent a fiatalok tanonc szempontjából. Az idézett törvény szakasz azonban büntető rendelkezését az ilyen egyénekekkel szemben nem állapít meg, hanem csak azt a következményt állítja fel, hogy az ilyen személy a tanoncszerződés felbontásától egy éven belül ugyanabban a szakmában tanoncul nem szerződhet.

Kiknek kell bejelenteni a legalább négy középiskolát végzett ipari alkalmazottakat? Az IPOSz közli az érdekeltségekkel, hogy több esetben kihágási eljárást indítottak olyan iparos munkaadók ellen, akik négy, vagy ennél több középiskolai végzettséggel bíró segédek vagy tanoncaikat az értelmiségi munkanélküliség kormánybiztosánál nem jelentették be. Az IPOSz ezzel kapcsolatban előterjesztéssel fordul a miniszterelnökhöz és a kormánybiztossághoz. Kultsár István kormánybiztos kijelentette, hogy azok a munkaadók, illetve vállalatok, ahol értelmiségi munkakörü állás nincs, nem tartoznak bejelentést tenni a négy, vagy ennél több középiskolai végzettséggel rendelkező iparossegédekről és tanoncokról. Azok a vállalatok azonban, ahol értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak is vannak, bejelentéseik megtételénél a magasabb iskolai képzettséggel bíró segédek, tanoncok és egyéb alkalmazottakat is tartoznak bejelenteni.

Az özvegyi jogra nincs korlátozás. Az iparügyi miniszter közölte, hogy az életben maradt házastársnak elhalt iparos házastárs iparjának folytatására irányuló bejelentésére az 58.050—1938. M. E. sz. 11. rendelet (ami az iparigazolványok kiadását korlátozza) nem vonatkozik. Az ilyen bejelentésekre nézve tehát az elsőfokú iparhatóságok saját hatáskörükben intézkednek. (85.175—1939. Ip. M.)

Az asszony felelőssége a férj OTI-tartozásáért. A kir. Tábla XVII. 3915—1935. sz. alatt kimondta, hogy a szabály az, hogy mivel a férj tartja el az asszonyt, ezért a közös megélhetés terhei mindkettőt egyformán nyomják. Tehát az asszony is felel az OTI-ért. Ha azonban az asszony igazolja, hogy az OTI-számla keletkezésének idején számottevő saját keresete volt, amiből meg tudott élni az ura segítsége nélkül, úgy az OTI elveszti az asszonnyal szemben a behajtási pert.

Nem számítható be a javadalmazása a gyermeknevelési pótlék. A MABI igazgatósága a közelmúltban foglalkozott a családibérrel kapcsolatos ügyekkel. Megtárgyalta a megállapított gyermeknevelési pótlék társadalombiztosítási hatásait.

Ezzel kapcsolatban érdekes következtetésre jutott. Megállapította ugyanis, hogy a gyermeknevelési pótlékot magasabb szociális szempontokból társadalombiztosítás tekintetében a munkavállalók javadalmazásába beszámíthatónak nem tartja.

Az ügyvitel különben már előbb erre az álláspontra helyezkedett, úgyhogy az igazgatóságnak ez

az elhatározása most már véglegesen eldöntötte a kérdést.

Meghalt iparos iparjának folytatása. Az 1922: XII. tc. 7. §-a, illetőleg a 78.000—1923. K. M. számú rendelet 13. §-a értelmében az iparos halála után az általa gyakorolt ipart életben maradt házastársa a saját jogán és amennyiben az iparos után törvényes, törvényesített, vagy örökbefogadott kiskorú gyermekek vagy unokák maradtak, egyszerűs mind ezeknek a jogán és ezek javára is újabb iparigazolvány, illetőleg iparendély nélkül folytathatja, köteles azonban az üzlet átvételét az iparos halálától számított 3 hónap alatt az iparhatóságnak bejelenteni és ez alkalommal az idézett törvényben megállapított szakképzettség kivételével, mindazokat a kellékeket saját személyében igazolni, amelyeket a törvény az illető ipar gyakorlásának előfeltételként megszab. E bejelentés esetleges elmulasztása azonban nem jelenti az iparjog elvesztését, mert a 61.734—1928. K. M. számú határozat kimondta, hogy amennyiben az özvegy az ipart férje halála óta megszakítás nélkül állandóan folytatja, az üzletátvételre vonatkozó bejelentést akkor is tudomásul kell venni, ha a bejelentés a 3 hónapban megállapított határidő letelte után történt meg. Az özvegy mulasztása a rendelet szerint csupán az 1922. évi XII. tc. 126. §-a első bekezdésének 1. pontjában meghatározott büntetés alkalmazását vonhatja maga után. (92—1939.)

Az iparostanoncok felszabadulásával járó költségek elengedésére az érvényben levő szabályok módját nem nyújtanak. (36.798—1938. Ip. M.)

Jogi személy kötelező ipartestületi tagsága. Az iparügyi miniszter megállapította, hogy az olyan részvénytársaság, amely képesítéshez kötött iparnak a kézműves jellegű iparüzés keretein belül való gyakorlására szabályszerűen iparjogositványt kapott, köteles az ipartestület tagjának lenni, még akkor is, ha ezen iparát kézműves jellegű iparüzés szokásos kereteit meghaladó módon gyakorolja. (1355—1938. Ip. M.)

CORVINA Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás

könyv- és papírkereskedés
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 48.
Telefon: 1-495-84.

Modern kölcsönkönyvtár

havi bérlet 1 pengő

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési
cikkek raktára

BUDAPEST, VII., KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.: borszivattyúk,
szűrőgépek, palackok, parafadugók, cím kék stb. T. 141-515

SIDOL

vegyitermékek gyára R.-T.

Budapest, XIV., Cserei-u. 14.

Telefon: 2-966-86, 2-968-94

Ha szereti a fehérneműjét, mosasson a fehérnemű gondozónál!

GÓZMOSÓ Speciális kelmefestő és vegytisztító vállalat. Kilós ruha tisztításnál az ingek kézzel lesznek vasalva Főüzlet: Budapest, VIII. Baross útca 122. Tel. hívó: 14-40-48 Kilós ruhát lágyított vízzel klórmentesen kezeljük

Felelős kiadó: DR. GAÁL ENDRE.

Lakása: Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31.

Nyomta: Hoffmann és Társa könyvnyomdája
Budapest, VII., Kazinczy-utca 5.

Hirdessen

a Kávésok Lapjában!

Csakis
PIATNIK
KÁRTYÁT!

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden szinten a legolcsóbb árban készít

Kronemer Dávid márványipari üzeme
Budapest, X., Kézbányai ut 39. (Hungária körut sarok)
Telefon: 1-378-69.

Kapható:

Berkovits

papírárugyár
kávéházi, éttermi és
cukrászati kellékek
BUDAPEST,
VII., SIP UTCA 4
Telefon 142-531

DEKA
TOLLFOGYÁJO KÖLÖNLEGESSÉG
DEKA